

reuerſi ſunt Et ſic patet ſecundū

Tercio debemus agrū cordis  
nſi lacrimis irrigare q̄a ager nō  
portat fructū ſuū ſine aq̄ Dñi pſ.  
Aia mea ſic ēra ſine aq̄ hui⁹ le-  
gimus figurā in libro iudiciū. Q̄  
caleph in ēra pmiſſionis dedit fi-  
liam ſuā cuidā viro in m̄imoniū  
et dedit ei p̄ dote terrā ifructuoſa  
et ſterilē q̄ iuit ad prēm ſuū dicēs  
p̄r mi dedisti in p̄ dote terrā ſtei-  
lem da mihi agrū irriguū. Qui  
exaudiuit preces filie ſue et dedit  
ei agrum irriguū inferi⁹ et ſupe-  
ri⁹ Inferi⁹ a fontibus et ſupe-  
ri⁹ a pluuijs. et ſc̄i ſunt diuites  
in agris iſtis. Ita ſpūali hō ha-  
bens cor abſq̄ lacrimis p̄ pcc̄is et  
durū corpus plenum delicijs va-  
dat aia ad xpm̄ in ſecretū locum  
orans et dicat. O dñe dedisti aie  
mee agrū ſterilē nullū vult facē  
fructū bonorū operum nec ynḡ  
emittē lacrimas pro pcc̄is et tūc  
de⁹ exaudiet illū et dabit ſibi irri-  
guam terrā iferi⁹. i. grām in p̄nti-  
et irriguam ſuperi⁹. i. gl̄iam in fu-  
turo. Et ſic ptz̄ tū. Q̄to debz̄  
hō facē vt bon⁹ agricola. videlicz̄  
agrū ſuū ſem̄are de ſeminib⁹ bñ  
dictionū. Dñi ap̄ls. Qui ſem̄inat  
in bñdictōib⁹ de bñdictōib⁹ et me-  
tet. et q̄ ſem̄iat de ſemie corpis vi-  
delicz̄ delectationes et deſideria cor-  
pōis. metet corruptionē. et ſi ſemi-  
nat parū parū metet. S; ſi ſemi-  
nat de bñdictōnib⁹ v̄tutū. tūc ait.  
dñs ad xū ſic legim⁹ in figura de-

p̄riarcha yſaac q̄ habuit duos fi-  
lios quib⁹ ip̄e dedit bñdictōez̄. ad  
p̄m̄ ait videlicz̄ ad iacob Ecce odor  
filij mei ſic odor agri pleni cui bñ  
dixit dñs q̄ ſtat cū florib⁹ ornat⁹  
Ad ſecundū videlicz̄ eſau ait In  
roze celi et in pinguedine ēre erit  
benedictio tua Itē p̄ celeſtis hz̄  
duos filios quib⁹ benedict⁹ ſc̄i in  
noctēs. Ad illos ait. Ecce odor  
filij id eſt fama et vita filij mei ſic  
agri pleni Ad pemitētes In roze  
celi et in pinguedine terre erit be-  
nedictio tua. i. grām ſpiritus ſancti  
dabo tibi in remiſſionē oīm pccō-  
rum Quinto debet agrum cor-  
dis ſui metere id eſt fructū inde  
colligē: quia qui arat corpus ſuū  
videlicet p̄ c̄ſſionē et paſcat p̄  
mortis meditaōez̄ et irrigat p̄ la-  
crimarū effuſionē. et ſem̄iat p̄ ele-  
moſinarū largiōnem: ille metet  
poſt hanc vitā p̄ p̄mij receptio-  
nem: vt patz̄ in euāgelio math.  
Simile eſt regnū celoꝝ et theſauro  
abſcōdito in agro. Quis eſt iſte  
theſaurus niſi vita eterna? Vbi  
eſt theſaurus electorū. Qui iſtū  
bene cōſiderat in agro hui⁹ cor-  
poris vendit omnia que habet et  
emit eam. Vnde gregori⁹. Si be-  
ne cōſiderem⁹ que et quāta ſunt  
que nobis promittūtur in celis  
vileſcunt omnia que habētur in  
terris. Et ſic patet. ac.

Dom̄nica in. lxx.  
Sermo. xij.

Te et vos in vineā meā  
et qđ iustū est dabo vob  
math. xx. Sciēdū qđ pñs  
apal scē trinitatis intētio erat qđ  
hoīez creauit qđ debēt eē pñs  
etne glie Sz propt pñm pñoz  
pentū illā grām amissim? quā po  
tuissē? habuissē a hrē vitā eter  
nā gratis. a h sine oī labore Et h  
recitat ecclā hodie qđ adā et eua  
sūt repulsi de paradiso Et propt h  
deponit in ecclā cantū leticie scz  
alla Te deū et Gloia in excelsis  
Et introitus misse incipit. Circū  
dederūt me gemit? mortis? ac. Et  
post illd tps qđ adam fuit expul  
sus nulli vult dare gratis vitā et  
nam. Et hoc propt tres causas  
Pma propt excellentiā q̄ tanta ē  
scdm ap̄lin qđ nec auris audiuit  
nec oculus vidit nec in cor hoīs  
ascēdit q̄nta sūt gaudia q̄ prepa  
uit deus diligētibz se Secūda cā  
propt angeloz dignitatē Angel  
em in celo nō dat gr̄is. h ipsi lau  
dant deū et obediūt qñ mittūtur  
scz ad hoīes Tercia causa propt  
gliaz hoīm a honorē Nā maior  
est honor q̄ viribz acquirit q̄ q  
gratis datur. Vñ greg. in qđam  
omelia. Ad m̄gna p̄mia pueniē  
nullus p̄t nisi p magnos laboēs  
Dicit ergo i pabol in themathe  
Ite a vos in vineā meā Et remu  
neratio bonoz op̄ez additur. Et  
qđ iustū fuerit dabo vob vt pz in  
euāgelio qđ postea sequit? Nota  
qđ p hanc vineā accipit ecclā vt

quolibet fidel aīa Et sūm h verba  
pmissa sunt verba dei exhortātia  
predicatoēs vt sint solliciti de sa  
lute aīaz. Et duo hic tanguntur  
Primo deus hortat? p̄dicatores  
ad p̄dicāōnis exercitiū aī dicit.  
Ite in vineam meā a circa salutē  
aīaz laborate. Secūdo subiūgit  
retribuōis premiū Et qđ iustū  
fuerit dabo vob. Primo dico qđ  
vineā plantat in iustificacōe id ē  
anima Jhēmie. Ego plantavi te  
vineam elcām h est vtiq; in iustifi  
catione Sz qđ diu aīa manet in  
pcās tūc ē qñ trā deserta a iusta  
pducēs sp̄mas a tribulos vicōz  
Postq̄ aut p penitentiā ad deū  
cūtitur tunc p dei grāiā in vineā  
plantatur vt pducatur dulces bo  
tros bñoz op̄ez Tunc ego plan  
taui vineam electā quia magnū  
est qđ ds aīam sordidā. sūm pcās  
lauat a iustificat. a de filio ire fa  
cit filiū gr̄e. de seruo p̄dicōnis fi  
lium adopcōnis. et eum de capti  
uitate dyaboli liberat et de statu  
miserie reuocat ad patriā Quis  
non diligeret eū a quo tot bona  
recipet? Ergo stulti sunt q̄ iacent  
in peccatis et dicūt se velle penitē  
tiam agere in extremis cū vera cō  
tritiō nō infundat? nisi a solo deo  
Cōfiteri potest homo a flere sed  
nunq̄ veram contritiōem potest ha  
bere nisi deus infundat Jhē. xxij  
Postq̄ ouertisti me ego egi peni  
tentiā. Sic ergo vinea. i. aīa plā  
tatur a deo in iustificacōe. Dauid

Vineā de egipto trāstulisti. Egip-  
tus itelligit tenebrositas et figū-  
cat statū peccōis et ignorantie ca-  
rens lucē grē Ad ephē. i. Eratis  
aliqñ tenebre nūc at lux in dño.  
Ab hac egipto dñs aīaz trāsfert  
in iustificacōez. Secdo de bō p̄di-  
catorū instructōe Math. xxi. Hic  
eāt p̄familias q̄ plātauit vineā.  
a septē circūdedit ei. Et p̄ sepe ac-  
cipitur doct̄ia p̄dicatorū Sic em̄  
seps phibet aditū bestiaz ne le-  
dant vineā: sic p̄dicatio iarsum  
demonū ne ledāt aīam Cū ista se-  
pi circūdat aīa q̄ libentē audit ver-  
bū dei. qz tali aīe diabol⁹ nocē nō  
p̄t Psā. xi. Nō nocēbūt neqz oc-  
cident in vniūso mūdo. Sed heu  
propt̄ pctā hoīs seps ista aufert  
et vinea diripit. Psā. Expectam  
vt facēt vuas: fecit at labzulas  
Sic mlti pastoēs nō multū curāt  
v̄bū dei. qz in h̄vilipendūt sermo-  
nes Pauli ad thi. v. Erit tps qñ  
sanā doct̄inā nō sustinebūt. h̄ ad  
sua desideria carceruabunt sibi  
migrōs puriētes aurib⁹. Itē pa-  
gani a iudi nō pñt manē in ecclā:  
sic bufo nō pōt manē i vinea qñ  
florescit ideo oēs dānabunt. ¶ si  
pctōz attēdēt q̄ ipse vocat̄ hora  
p̄ma. t̄cia. sexta. et nona. et sp̄ vti-  
qz si est̄ hora respay ipse remiret  
Grego. Illi q̄ ad bonā vitā vocā-  
tur: alij in iuuentute: alij in senec-  
tute. alij in puericia. et in vltima  
etate pducūt. a qñ in diūsis hoīs  
ad vineā vocātur oparij Grego.

Cōsideret vnusquisqz q̄ sic agat  
in vinea et laborz q̄ vitā etnā ac-  
q̄rat Etā debem⁹ fidelit̄ laborare  
ne oīosi nos iueniam⁹ in vinea  
Dñ Paulus Qui non laborat nō  
māduz in p̄ria Deīte ad me oēs  
q̄ laboratis a onerati estis. a ego  
reficiā vos. Sequit̄ euāgelium

It̄ ihesus discipulis suis pa-  
rabolam hanc Simile est regnū  
celoz hoī p̄familias q̄ erit p̄o  
mane adducē oparios in vineam  
suā Cōueniōne at̄ fca cū oparijs  
ex denarijs ex denario diurno mi-  
sit eos in vineā suā. Et egressus  
circa horam terciā vidit alios  
stantes in foro oīosos. Et dixit  
illis It̄ et vos in vineam meam  
et qd iustū fuerit dabo vob. Illi  
at̄ abierūt. It̄ at̄ erit circa ho-  
ram sextā et nonam a fecit simile  
Circa vndecimā horā erit et iue-  
nit alios stantes a d̄t illis Quid  
h̄ statis tota die oīosi. Dicūt ei:  
qz nemo nos cōduxit Dixit illis.  
It̄ a vos in vineā meā. qd iustū  
est dabo vobis. Et cū sero factū  
esset. dicat dñs vinee procuratori  
suo Vocā oparios et redde illis  
mercedem incipiēs a nouissimis  
vsqz ad primos. Cū remissent  
ergo qui circa vndecimā horam  
venerant: acceperūt singulos de-  
narios. Venientes autē et primi  
arbitrati sunt q̄ plus essent ac-  
cepturi. Acceperūt at̄ et ipsi sin-  
glos denarios Et accipiētes mur-  
murabāt adūsus p̄familias d.

• Hii nouissimi vna hora fecerunt  
et pares illos nob fecisti q porta  
um? pōdus diei et estus? At ille  
respōdens vni eoz dixit. Amicē  
nō facio tibi iniuriā. Nōne ex de  
nario diurno ouemisti meū? Tol  
le qd tuum est et vade. Volo autē  
et huic nouissimo dare sic et tibi  
Aut nō licet mī qd volo facē? An  
oculus tuus nequā est qā ego bo  
nus sū? Sic erūt nouissimi pmi.  
et pmi nouissimi. Mti ei sūt vōti.  
pauci vero elcī. Et est sensus euā  
gelij. Paterfamilias est q pmo  
mane. i. ab adam vsqz noe hoīes  
in vineam suā. i. in hunc mundū  
pro etna vita laborandū adduxit.  
A noe vsqz ad abrahā et ē hora  
tercia. Ab abrahā vsqz ad moy  
sen. et est hora sexta. A moyse vsqz  
ad pphas et ē hora nona. A pro  
phetis vsqz ad xpm est vltia vi  
delicet vndeā. Sz veniēte hora cō  
pletioz. i. die iudicij. Tūc ait p  
in dñis ad pcuratorē suū xpm  
vt scriptū est. Quia omē iudiciū  
dedit p in manū filij. Voca opas  
rios et redde ill mercedē. Incipies  
• a nouissimis. i. xpianis q vltimo  
venerunt ad vineam scz ad scām  
ecclāz q bñ laborauerūt accipiet  
vitā etnā. Tūc inuidiosi iudei  
in pcis indurati credēt eē se hrē  
vitā etnā. et existimant q plus  
velint hrē qm xpiani: eo q ante  
nos fuerūt in vinea et portauerūt  
decē pcepta h ea nō seruauerunt  
et ideo murmurāt contra deum. Et

propterea ait illis. An oculi vři  
nequā sūt qā ego bonū sum. Tol  
lite q vřm ē s<sup>m</sup> iusticiā et ite aliq  
in infernū. aliq in vitā de iudeis  
q ante xpm fuerūt. Et nouissimi  
videlicet xpiani erunt pmi in remu  
neracōe et pmi videlicet iudei et gēti  
les q saluandi sūt erūt nouissimi.  
Et ideo sequit. Mti sūt vocati. et  
pauci elcī. et sic patz euāgelij. Er  
go q ad thema. Ite et vos in vi  
neam meā propt qtuor causas.  
Pma ē. qz pēfamilias eam plan  
tauit. et diuisit tribu filijs suis s<sup>m</sup>  
triplicē distinctōem hoīm in hoc  
mūdo. De hōt cōmētator in libro  
gregoz q erat quidā pē hñs pul  
chrā vineam et habuit tres filios  
venit p<sup>m</sup> ad p<sup>r</sup>em dicēs. Sūgo  
te pē ex q tibi multa bō pueniūt  
de vinea et tu mō nō indiges da  
m vineam vt sim dñs s<sup>m</sup> meoz.  
Rūdit pē fili mī. dabo tibi qd ē  
aurū et rectū in vinea mea. Ve  
nit alter dicēs. Dilcē mī pē. des mī  
vineā vt sim dñs s<sup>m</sup> meoz. He  
spōdit pē. Dabo tibi omē qd est  
in vinea viride et aridum. Venit  
tercius dicēs. Dilcē mī pē. ego sū  
• minim? fili? tuus et semp feci qd  
iussisti. des mī vineā. Sūdit pē.  
dabo tibi qd fuit sub tu<sup>s</sup> terrā et  
sup terrā. Et pat reliquit eis pul  
chrā imaginē vt illam in honorē  
et memoriā p<sup>r</sup>is honorarēt et  
recessit ad terrā lōginquā ad pe  
grinandum. Post p<sup>r</sup>is recessum  
cōtēdebāt hii tres filij pro vinea

Dixit primus. p̄r me? dedit mihi  
 oīa q̄ in vinea sūt curuū et rectū.  
 Secūdus dixit Pater n̄r dedit m̄  
 in vinea viride et aridū Tercius  
 dixit p̄r noster dedit mihi omne  
 qđ est subtus terrā et sup̄ terrā et  
 sic nō poterāt discordare Venerūt  
 ad vnum magnū m̄ḡm et sapiē  
 tissimum. posuerūtq; cām eoz in  
 eum Quicqđ iste de vinea iudis  
 caret in h̄ vellent stare cōtēti. Et  
 vnusquisq; illozū dixit illi m̄ḡr  
 suū donū in vinea. Dixitq; m̄ḡr  
 sapiēs Afferte mihi ymaginem  
 p̄ris v̄ri et fecerūt ita Tunc m̄ḡr  
 dedit eis arcū cum sagitta dicēs.  
 Quicūq; v̄rū primū sagittauit  
 vlt cordi p̄ris v̄stri de h̄ ego iudi  
 cabo Primus sagittauit valde p̄pe.  
 secūdus adhuc primū Tercius  
 p̄iecit arcū cū balista dicēs. Nō  
 sagittabo dilectū meū patrē. q̄a  
 multa bona mihi contulit. et multa  
 dona habeo de ip̄o. Tunc ait ma  
 gister. Illi debet vinea. et minor  
 possedit vineā et sc̄is est dñs fra  
 trum suoz. Ita moxatē vinea ista  
 sc̄a eccl̄a quā p̄r plātauit sua dex  
 tera Tres filij ei? sūt gētiles iudei  
 et xp̄iani. Primi fuerūt gētiles v̄l  
 q; ad abrahā cui dñs p̄mo dedit  
 circūcisionē. et isti petebant pro  
 vinea. i. pro sc̄a eccl̄a. quib; dedit  
 curuū et rectum. i. declina a malo  
 et fac bonū. et nō habebāt aliud  
 p̄ceptū. Secūdi fuerunt iudei. vt  
 ab abrahā ysaac et iacob. et oēs  
 iudei petebant pro vinea: vt sc;

ipsi essent dñi totius mundi. Et  
 dedit eis viride et aridum. i. Dili  
 ges deū et primū tuum sic teip̄m  
 Tercij sūt xp̄iani et hij p̄ tercū  
 filiū figurātur quib; dedit vineā  
 et omne qđ est subtus terrā et sup̄  
 terrā. i. gratiā in p̄senti et gl̄iaz in  
 futuro Et pater q̄ nobis sic diui  
 sit vineā recessit ad celū et modo  
 cōtēdunt gentiles iudei et xp̄iani  
 Sz pater reliq̄t nobis suam ima  
 ginē. i. memoriā dñice passiōis  
 in altissimo sacramēto. Sed puei  
 sagittāt imaginē patris. videlicet  
 gētiles nō obseruātes mandata  
 eoz sc; Declina a malo et fac bo  
 num Simile iudei sagittāt p̄rē  
 et offēdunt q̄a non obseruāt mā  
 data p̄ris videlicet. Diliges dñm  
 deū tuū et pri<sup>m</sup> tuū sic teip̄sū. Et  
 ideo amiserūt vineā et ipsi iudei  
 dederūt sententiā p̄dicōis vinee p̄  
 sc̄ip̄os dicētes illd math̄. euāge.  
 Malos male p̄det et locabit alij  
 agricolis vineā suā Sz nos xp̄i  
 ani habem? vineam tanq̄ minor  
 filius et qđ diu nō offendim? deū  
 habem? vineā Sed heu de die in  
 diē offēdimus idō nō custodim?  
 Vnde dicit dauid in psalmo. Vi  
 neam de egipto trāstulisti eiecisti  
 gentes et plātaasti eam. Et sic pa  
 tet primum membrum. Secūdo  
 dico q; aīma hominis dicitur vi  
 nea quia debet p̄cedi et fodi.  
 Vnde in canticis canticoz ait aīa  
 Tempus putacōnis aduenit id  
 est p̄dicōnis. Dix potest homo  
 D j

quicūq; scīs fuerit quin in vinea  
scīe sue crescat aliq̃ supflūū qđ  
meritū ipedit. Nā hō aliqñ deū  
offēdūt in vbo in cōgitaōe i opa  
tione. qñq; p vīū. Supflua vero  
amputētur et p cōfessionē dilige  
ter extirpētur ne vinea aīe annis  
hiletur. Itē debet pastinari p me  
moriā mortis Itē debz fodi p ti  
more dñi Vñ dī sap. Timor dñi  
expellit pccm Tunc vinea pccsa  
pastinata irrigata et fossa icipit  
florē et gēmas pducē Et tūc oēs  
bestie venenose fugiūt vt dic pli  
nius. Vineā qñ florēt fugit bufo  
et serpēs nō sustinentes odorem  
vinee Tūc ait dñs in cātīs cātī  
corū. Descēdi in ortum meū vt vi  
derē poma ouallū et inspicerē si  
florūissent vinee et germināssent  
malapumica. reūtē reūtē sunas  
mitis ac. Cū vero vinea nra sit in  
tāta pulcritudine desideāt malig  
nus spūs extirpare et inde facere  
ortū olerū Vñ figurā legim⁹ in iij  
regū. c. xxi. Erat em vir in tra isrl  
naboth nomine habēs vineā pul  
cherrimā vidēs rex iudeorū deside  
rans eū misit seruos suos ad na  
both dicēs Da mī vineā tuā vt fa  
ciam inde ortū oley. Et ille respō  
dēs ait Nō dabo tibi vineā meā  
quia hēditas pīs mei est Et tūc  
erat tristis valde Sz postea venit  
iezabel mlier pessima et misit du  
os falsos testes. et fecit naboth  
propē vineā suam lapidari. et sic  
rex iudeorū fecit de vinea ortū ole

rū Ita spūale naboth est hō fidel  
habēs vineā scīe bone quā pre  
parauit et coluit velut vineā pul  
chriā quā videt dyabol⁹ desiderās  
de ea facē ortū olerū. i. pccōz Sz  
rūdet fidel Nō dabo tibi vineam  
.i. aīam vel scīam meā p cōsensū  
malorū operū Tūc iezabel. i. dia  
bolica tēptatio mittit oculte du  
os falsos testes mundū et ppriā  
carnē q mltā pmitūt s̃ falsū di  
cunt Et ideo p istos tres scz dya  
bolū mundū et propriā carnē de  
struit vinea et sic fit ortus olerū  
seu fctidū. Tercio dico q aīa  
de vinea. qā sic vinea bene custo  
dit ita aīa iusti dz bene custodiri  
Vñ dī ipsa aīa deuota i cant. Po  
suerūt me custodē in vineis Seq  
tur. Vineā meā nō custodiui. De  
bemus vineā custodiē ne leo sup  
bie itret. ne porc⁹ luxuie deuastet  
ne vrs⁹ auidie deuoret. Vñ in  
ps. Exterminauit eā aper de siluar  
et singular⁹ serus depastus est eā  
Vindemiāt eā oēs q ptergrediū  
viam. Et p istas bestias notātur  
pccā supra notata. Item debem⁹  
custodire ne vulpes dolositatis et  
inuidie comburēt. De quibz legi  
mus figurā in libro iudic. Samp  
son fortissim⁹ habuit multos in  
micos qui eū libentē occidissent si  
potuissent. ipe vō accepit mltas  
vulpes et ligauit faulas arden  
tes ad caudas earū et misit eas  
in vineas inimicorū suorum qui  
combusserunt omnes vineas.